Morphine

Dosage form : Morphine sulfate 10 mg/ml (1ml)
Morphine 2 mg/ml 60 ml
Morphine sulfate 10 (IR) & 30 (PR) mg tab
Morphine sulfate 20 mg SR cap

ขนาดและวิธีบริหารยาโดยทั่วไป

- Pain (ผู้ใหญ่)
  - Parenteral solution
    - IM,SC : 5-10 mg q 4 hr PRN ; dose range 5-20 mg
    - IV : เริ่มต้น 2.5-5 mg q 3-4 hr PRN ; dose range 4-10 mg
    - IV,SC continuous infusion ; Opioid tolerant : 0.8-10 mg/hr ปรับเพิ่มได้ตามอาการ ; usual range 20-50 mg/hr
  - Preservative-free parenteral solution
    - Epidural Injection : 2-5 mg หากไม่หายปวดใน 1 ชม. อาจเพิ่มขนาดครั้งละ 1-2 mg (Max dose 10 mg/24 hr)
    - Intrathecal (IT) : ให้ยาครั้งเดียว 0.1-1 mg ,เตรียม naloxone ให้พร้อมใช้ (ขนาดยา > 0.3 mg เพิ่มความเสี่ยงในการกดการหายใจ)
  - Oral preparations
    - Immediate release tablet : 10-30 mg q4hr PRN
    - Syrup : 10-20 mg q 4 hr PRN
    - Kapanol : ผู้ป่วยที่ไม่เคยได้รับ opiate มาก่อน 20-40 mg ทุก 24 ชม.ในกรณีเริ่มต้นด้วย 40 mg ต่อวัน อาจให้ 20 mg ทุก 12 ชั่วโมงก็ได้
    - MST continus : ขนาดเริ่มต้น 10-20 ทุก 12 ชั่วโมง ปรับเพิ่มขนาดยาได้ขึ้นกับความปวด
- Post-op pain (ควรเริ่ม 24 ชม. หลังจากผ่าตัด)
  - น้ำหนัก <70 kg : 20 mg q 12 hr
  - น้ำหนัก > หรือ = 70 kg : 30 mg q 12 hr
- Patient Controlled Analgesia (PCA)
  - Usual concentration : 1 mg/ml
  - Demand dose : 0.5-2 mg (usual 1 mg)
  - Lockout interval : 5-10 minutes

การผสม และความคงตัว

- ยาฉีด
  - สารน้ำที่เข้าได้คือ NSS, D5W
- ยาเม็ดรับประทาน
  - MST และ Kapanol ห้ามหัก แบ่ง บด หรือเคี้ยวเม็ดยา

ข้อปฏิบัติทางการพยาบาล

- ยาฉีด
  - บริหารยาได้ทั้ง slow IV, IV infusion, IM, SC
  - IV push : เจือจางก่อนใช้ด้วย SWI เป็น 4-5 ml และใช้เวลาในการฉีด 4-5 นาที (ขนาดยาสูงสุดไม่ควรเกินครั้งละ 10 mg)
  - IV infusion : ในผู้ใหญ่;เจือจางให้มีความเข้มข้น 1 mg/ml (ช่วง 0.1-1 mg/ml) rate 1-2 mg/hr ปรับเพิ่มขนาดได้ (หากอัตราเร็วการให้ยาเกิน 10 mg/hr ควรติดตามผู้ป่วยอย่างใกล้ชิด)
  - กรณีจำกัดน้ำอาจให้ความเข้มข้นสูงขึ้น แต่ไม่ควรเกิน 5 mg/ml
  - การให้ยา IV เร็วไปจะเพิ่มความเสี่ยงของ respiratory depression, hypotension และ circulatory collapse ได้
- ยาเม็ดรับประทาน
  - Kapanol สามารถให้ทางสายยางได้ โดยเทน้ำลงใน gastrostomy tube ขนาด NO.16 ให้ท่อเปียกก่อน แล้วแกะ capsule โปรยเม็ดยาเล็กๆ ลงในน้ำประมาณ 10 ml เทเม็ดยาและน้ำโดยเขย่าเบาๆลงในท่อผ่านกรวย ล้างแก้วด้วยน้ำอีกประมาณ 10 ml และเทลงผ่านกรวย ทำซ้ำจนกว่าจะไม่มีเม็ดยาเล็กๆหลงเหลืออยู่ในแก้ว
  - Kapanol สามารถแกะ capsule โปรยเม็ดยาเล็กๆ ลงบนอาหารอ่อนหรือน้ำ 30 ml (ควรรับประทานภายใน 30 นาทีหลังเตรียมยา) โดยห้ามเคี้ยวหรือบดเม็ดยาเล็กๆ ยานี้ และควรกลั้วปากด้วยน้ำเพื่อให้แน่ใจว่าเม็ดยาเล็กๆ ถูกกลืนลงไปหมดแล้ว

การติดตาม

- ตรวจวัดและบันทึก BP, HR, RR, Sedative score และ Pain score
  - IV push (ทุก 5 นาที X 4 ครั้ง และต่อไปทุก 30 นาที X 2 ครั้ง)
  - SC,IM (ทุก 15 นาที X 4 ครั้ง และต่อไปทุก 30 นาที X 2 ครั้ง)
  - IV infusion,Oral(ทุก 1 ชม. X 4 ครั้ง และต่อไปทุก 4 ชม.)

รายงานแพทย์เมื่อ...

RR < 10 | BP < 90/60
HR < 60 | Pain score ≥ 4
Sedative score ≥ 2

Update ตุลาคม 2563